

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób
Niepełnosprawnych
Dyrektor
Krzysztof Kosiński

BON-IV.070.21.2023.AP
Warszawa, dnia 3 kwietnia 2023 r.

Pani
Dobrosława Walkiewicz
Koordynator Programów
Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych SPES
ul. Kościuszki 46
40-048 Katowice
spes@spes.org.pl

W odpowiedzi na kolejne pismo z dnia 30.11.2022 r. (znak: OPP.14574-OPK.2022.DW) w sprawie zmiany przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. Nr 17 poz. 162, ze zm.) Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych informuje, że aktualnie nie są planowane prace legislacyjne nad zmianą przepisów tego rozporządzenia.

Biuro Pełnomocnika Rządu pragnie ponadto z całą mocą podkreślić, że nie podziela wyrażonej w treści pisma opinii, że zastosowana w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia konstrukcja katalogu stanów chorobowych uzasadnia brak możliwości zaliczenia dziecka do osób niepełnosprawnych, pomimo spełnienia przesłanek z art. 4a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, ze zm.).

Do proponowanej w nadesłanym piśmie wykładni przepisu nie skłania również w wystarczającym stopniu treść przepisu § 2 ust. 1 pkt 2 powołanego rozporządzenia, zgodnie z którym do stanów chorobowych, które uzasadniają konieczność stałej opieki lub pomocy dziecku należą wrodzone lub nabyte ciężkie choroby metaboliczne, układu krążenia, oddechowego, moczowego, pokarmowego, układu krzepnięcia i inne znacznie upośledzające sprawność organizmu, wymagające systematycznego leczenia w domu i okresowo leczenia szpitalnego. Użycie w cytowanym przepisie sformułowania „i inne” sprawia, że katalog wskazujący stany chorobowe ma charakter otwarty. Nie dookreśla on stanu chorobowego, bo wskazuje na każdą wrodzoną lub nabytą ciężką chorobę inną niż metaboliczna, układu krążenia, oddechowego, moczowego, krzepnięcia.

Treść cytowanego przepisu nakazuje zatem przyjąć, że każda wrodzona lub nabyta choroba: metaboliczna, układu krążenia, oddechowego, moczowego, pokarmowego, układu krzepnięcia oraz inna, (tj. taksatywnie nie wymieniona) może zostać uznana jako stan chorobowy uzasadniający konieczność stałej opieki lub pomocy dziecku, pod warunkiem, że jest ciężka oraz powoduje wystąpienie okoliczności wskazanych w tym przepisie, tj. wymaga systematycznego leczenia w domu i okresowo leczenia szpitalnego.

Reasumując w analizowanym przepisie katalog stanów chorobowych uzasadniającej konieczność stałej opieki lub pomocy dziecku ma charakter otwarty, analogicznie jak katalog stanów chorobowych zawarty w § 32 ust. 1 pkt 3, pkt 5, pkt 7, pkt 8, pkt 9, pkt 10 i pkt 11 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r. poz. 857, ze zm.). Użycie we wskazanych przepisach zwrotu: „w tym” oznacza, że wymienione stany chorobowe nie zawierają katalogu zamkniętego, lecz stanowią element szerszej kategorii danych stanów chorobowych. Na gruncie zasad techniki legislacyjnej, zwrot: "w tym" oznacza, że wyliczenie podane w danej normie ma charakter przykładowy, a nie i wyczerpujący.

Brak użycia zwrotu „w tym” w § 2 ust. 1 pkt rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia oraz przykładowego wyliczenia stanów chorobowych uzasadniającej konieczność stałej opieki lub pomocy dziecku nie oznacza jednak, że omawiana regulacja ma charakter zamknięty i nie stanowi katalogu otwartego, co wykazujemy powyżej.

Reasumując, nie znajduje uzasadnienia przedłożona w kolejnym piśmie propozycja zmiany przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia ze względu na zasadność wprowadzenia katalogu otwartego stanów chorobowych i tym samym „usunięcia wady prawnej Rozporządzenia”.

Z wyrazami szacunku

Dyrektor
Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
Krzysztof Kosiński
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Do wiadomości:

Pani
Joanna Jamrozik
Zastępca Dyrektora Zespołu
Prawa Pracy i Zabezpieczenia Społecznego
dotyczy sprawy: III.7060.709.2022.JA